

Cunoașterea patrimoniului natural

Într-un nou proiect al Mișcării Ecologice din Moldova

În luna martie Mișcarea Ecologistă din Moldova a dat startul unui proiect nou și ingenios, axat și de această dată pe regiunea pitorească a Orheiului Vechi. Întrucât MEM este adepta conceptului de educație ecologică, promovează de 27 ani ideea de cunoaștere a patrimoniului natural și susține comunitățile locale în demersul lor de a deveni auzite, proiectul recent început are ca scop încurajarea tinerilor de la Orheiul Vechi să devină ambasadori ai propriilor localități, bogate în obiective arheologice, culturale și naturale, despre care puțini dintre noi dețin informații. Tocmai de aceea proiectul MEM, intitulat „Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației” și-a propus să lucreze cu copiii și adolescenții din localitățile raioanelor Orhei, Dubăsari și Criuleni care se află în perimetrul rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi” și cu profesorii acestora.

Scopul acestui proiect este să încurajeze tinerii să afle mai multe despre patrimoniul natural local de la profesorii lor și să transmită informațiile altor oameni interesați: membrii propriei comunități și oaspeților rezervației din Moldova sau de peste hotare. În acest fel, elevii instituțiilor de învățământ din opt localități (Ivanca, Furceni, Piatra, Susleni, Trebujeni, Mărcăuți, Mașcăuți și Holercani) vor fi informați de către profesorii lor în cadrul a 32 de excursii și expediții educative despre importanța și valoarea peisajului local, despre istoria celor mai frumoase și pitorești locuri din vatra satului. La rândul lor, elevii vor sintetiza aceste învățăminte și le vor comunica celor din jur prin intermediul unor eseuri și desene menite să descrie/ ilustreze diversitatea și frumusețea locurilor în care trăiesc. Întregul proiect se va desfășura sub formă de concurs, căci cele mai bune lucrări vor concura între ele atât la nivel local, cât și la nivel

de rezervație, iar cele desemnate câștigătoare de către juriul concursului vor fi incluse într-o broșură care va echivala cu o invitație făcută de tinerii din comunitatea locală pentru a explora comorile ascunse ale Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”.

În acest fel, tinerii din localitățile pitorești ale rezervației vor deveni ghizi valoroși pentru comunitatea în care trăiesc și pentru întreaga rezervație, al cărei potențial nu este cunoscut pe deplin. Și întrucât nimeni altcineva în afară de cel care s-a născut într-un anumit loc nu și poate descrie mai fermecător baștina, tinerii implicați în proiect vor deveni cei mai buni mesageri și promotori ai patrimoniului local.

Proiectul „Tinerii din Orheiul Vechi – vocea pentru promovarea durabilă a rezervației” a început cu o masă rotundă dedicată profesorilor de biologie/ geografie/ educație ecologică din cele 8 școli care se află în arealul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”, desfășurată pe data de 15 martie. La acest eveniment s-a discutat despre potențialul cultural-natural al Rezervației, activitățile extra-curriculare pentru copii în vederea promovării educației ecologice și creșterii atașamentului față de plaiul natal. Pe parcursul lunii aprilie profesorii vor organiza 32 de excursii la nivel local (câte 4 excursii în fiecare din cele 8 localități), în cadrul cărora elevii vor vedea cu

Profesori din localități orheiene au devenit îndrumători ai tinerilor ambasadori

ochii lor cele mai pitorești locuri ale satului și ale rezervației și vor găsi inspirația necesară pentru a-și pune creativitatea la încercare. Tinerii promotori vor avea timp până la sfârșitul lunii aprilie să realizeze desenele și să scrie eseurile de promovare, iar până pe 10 mai fiecare profesor va fi responsabil de organizarea procesului de evaluare locală a lucrărilor și de selectare a celor mai bune opere, conform categoriilor de vârstă. După etapa locală, câștigătorii vor participa la o expediție fotografică desfășurată în luna iunie în arealul Rezervației cultural-naturale „Orheiul Vechi”, în cadrul căreia micii turiști vor vizita cele mai frumoase locuri ale rezervației din care fac parte localitățile lor.

Precum vedeți, la orizontul pitorescului canion de la Orheiul Vechi se anunță un proiect interesant și, așa cum am spus la începutul articolului, inedit. Transformarea acestei idei în realitate a fost posibilă datorită susținerii financiare a Serviciului Forestier din Statele Unite (United States Forest Service), care susține de aproape 100 de ani conservarea biodiversității și dezvoltarea durabilă în multe țări din lumea întreagă.

Elena SCOBIOALĂ

UE ajută noi localități din Moldova

Uniunea Europeană ajută noi localități din Moldova să realizeze proiecte de eficiență energetică și energie regenerabilă.

Suportul UE va ajunge în Călărași, Cantemir și Feștelița. Astfel, viața cetățenilor din orașul Călărași va deveni mai bună datorită modernizării iluminatului public. Condițiile mai bune pentru educație vor avea elevii din orașul Cantemir grație renovării termice a patru clădiri de învățământ. În satul Feștelița, locuitorii vor cunoaște se vor bucura de beneficiile a unui parc solar, panourilor solare și sistemelor de încălzire pe biomasă. Informația a fost prezentată la sfârșitul lunii martie curent, când au fost lansate oficial trei proiecte în acest sens. Alte două proiecte UE au început în 2015 și sunt în desfășurare în Ocnița, Cantemir („Undă Verde, Modlova”) și Orhei.

„Dezvoltarea eficienței energetice și a energiei regenerabile reprezintă unul dintre aspectele cheie ale dezvoltării economice durabile, iar Uniunea Europeană (UE) este convinsă că municipalitățile joacă rol crucial în acest proces. Prin intermediul

Reprezentanți din Cantemir, Feștelița, Călărași, alături de delegați UE, cu ocazia lansării noilor proiecte

acestor proiecte, Uniunea Europeană va lucra cu autoritățile locale pentru a asigura o viață mai bună pentru cetățenii Moldovei”, a declarat șeful Delegației UE în Republica Moldova, Peter Michalko.

Călărași, Cantemir și Feștelița sunt localități beneficiare ale proiectului ca urmare a angajamentelor de a reduce cu cel puțin 20% nivelul emisiilor de gaze cu efect de seră prin implementarea Planurilor de acțiune privind energia durabilă, asumate prin semnarea Convenției Primarilor privind Clima și Energia. Convenția este o inițiativă europeană lansată în 2008 și reunește aproape opt mii de autorități locale și regionale din întreaga lume, iar din R. Moldova avem, deocamdată, 20 de semnatari activi. Aceștia s-au angajat în mod voluntar să îndeplinească obiectivele UE privind clima și energia pe teritoriul lor.

La evenimentul de lansare a noilor proiecte, organizat de Delegația UE în Moldova, au participat reprezentanții primăriilor Călărași, Cantemir și Feștelița, a Convenției Primarilor și programului „Convenția Primarilor – Proiecte Demonstraționale”, Fondului de Eficiență Energetică.

Felicitări, dragă Elena!

Recent, colega noastră, Elena Scobioală, s-a învrednicit de Premiul I la categoria „Top 10 ghizi ai Republicii Moldova, recomandați turiștilor străini”. Distincția a fost acordată în cadrul Galei Turismului, desfășurată la 23 martie 2018. Elena a câștigat acest premiu pentru contribuții importante aduse la dezvoltarea ramurii turismului receptor din țară.

Gala Turismului 2018, ajunsă la a III-a ediție, a celebrat cele mai importante realizări din sectorul turistic și a răsplătit eforturile promotorilor și ambasadorelor domeniului, care s-au implicat pe parcursul ultimului an în dezvoltarea și consolidarea turismului din Republica Moldova.

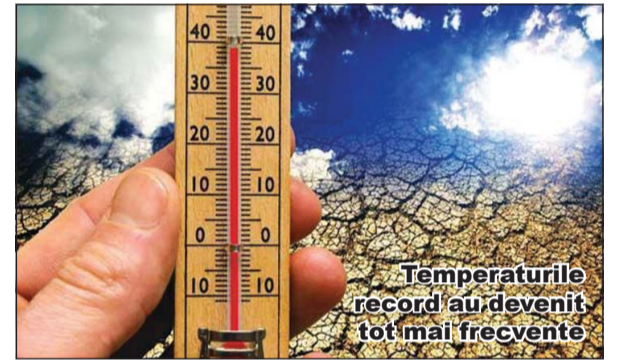

Elena Scobioală (în mijloc) alături de colegile din turism

Percepții greșite asupra cauzelor încălzirii globale

Cetățenii Republicii Moldova au o percepție greșită asupra cauzelor încălzirii mediului și puțini sunt cei care sunt gata să întreprindă ceva pentru o educare asupra mediului înconjurător. Cel puțin astea sunt rezultatele celui mai recent sondaj de cunoștințe realizat de IMAS, la comanda Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și inclus în cea de-a patra Comunicare Națională privind Schimbările Climatice. Studiul arată că mai mult de jumătate dintre cei chestionați consideră greșit că un rezultat al încălzirii globale îl constituie cutremurele de pământ, iar fiecare al treilea susține eronat că fazele lunii duc la schimbările de temperatură.

Încălzirea globală nu este un subiect atât de popular în rândul cetățenilor, comparativ cu țările europene, unde, potrivit statisticilor, mai mult de 70 de procente din populație se alarmează de consecințele încălzirii globale și încearcă să întreprindă ceva în acest sens. În Republica Moldova nu se vorbește suficient despre cauzele și consecințele schimbărilor climatice.

Temperaturile record au devenit tot mai frecvente

„Studiul a fost destul de provocator, atât pentru echipa IMAS, dar și pentru respondenți pentru că a fost un sondaj de cunoștințe, lucru ce se întâmplă foarte rar în Republica Moldova”, a declarat Doru Petruți, directorul IMAS în Republica Moldova.

IMAS este la cea de-a doua cercetare care reflectă cunoștințele acumulate de populație legate de domeniul climatic. Analizând rezultatele celor două sondaje naționale (unul realizat în 2012 și cel de al doilea în 2017), observăm o creștere a interesului oamenilor față de starea vremii și de schimbările climatice. Nivelul de îngrijorări rămâne același, oamenii preocupându-se de poluarea aerului, apelor, dar și de creșterea cantităților de deșeuri.

„Cu ce asociază oamenii mediul înconjurător” a fost una din multiplele întrebări ale sondajului, în ambele studii fiecare al cincilea respondent declarând o legătură emoțională cu mediul înconjurător – „o moștenire pe care o vor lăsa copiilor”.

Unul din studiile recente reiese că deși 85% din populație crede că problemele de mediu au un impact direct asupra sănătății lor, doar fiecare al zecelea întreprinde acțiuni de remediere. Oamenii pasează responsabilitatea de mediu direct spre autorități, spre Guvern sau ONG-uri și nu consideră implicarea personală drept factor decisiv pentru îmbunătățirea stării ecologice. Un lucru surprinzător identificat în sondaj este că aproape jumătate dintre cetățeni nu își pun problema micșorării volumului cantităților de apă, al gunoierului pe care îl consumă, sau al utilizării mai reduse a materialelor din plastic. Circa jumătate din respondenți sunt deranjați de numărul mare și în creștere al autoturismelor, considerând binevenite mai multe și mai mari amenzi pentru poluarea aerului.

Un important capitol în prezentarea raportului a fost cel de confuzii, care a scos în evidență lipsa informațională a celor intervievați. Astfel, peste 70% din cei intervievați cred că „clima pământului actualmente este mai caldă ca niciodată în trecut” și aproape tot atâția că „în trecut, întotdeauna, clima Pământului se schimba gradual de la perioade calde la perioade reci”.

Potrivit lui Doru Petruți, vorbitorii de limbă rusă au un nivel mai mic de informare și incomplet legat de mediu și cauzele încălzirii globale, în comparație cu vorbitorii de limbă română.

Sondajul efectuat în 2017 a cuprins un eșantion de 1134 de respondenți și a oferit posibilitatea de a analiza modul în care au evoluat percepțiile și cunoștințele populației adulte din R. Moldova timp de cinci ani de la primul studiu (2012).

Alexandra PORUBIN,

studentă, Școala de Studii Avansate în Jurnalism